

Протокол

от заседание на Консултативния съвет за подпомагане на Министерския съвет във формиране на държавната политика в областта на защитата при бедствия

На 24.09.2014 г. от 15:00 ч. в сградата на Министерството на вътрешните работи на ул. „6-ти септември“ 29 се проведе заседание на Консултативния съвет за подпомагане на Министерския съвет във формиране на държавната политика в областта на защитата при бедствия.

На заседанието присъстваха:

1. г-н Филип Гунев – заместник-министър на вътрешните работи;
2. г-н Николай Николов - директор на Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението” - МВР и секретар на Консултативния съвет;
3. г-н Владимир Дончев - заместник-министър на околната среда и водите;
4. г-н Марин Вачевски- заместник-министър на правосъдието;
5. г-н Калин Каменов - заместник-министър на младежта и спорта;
6. г-н Георги Костов - заместник-министър на земеделието и храните;
7. г-жа Спаска Петрова - заместник-министър на труда и социалната политика;
8. г-н Радослав Русев - заместник-министър на регионалното развитие;
9. г-н Георги Савов - заместник-министър на инвестиционното проектиране;
10. г-жа Мария Кондева – държавен експерт в дирекция „Държавна собственост и обществени поръчки”, Министерство на образованието и науката;
11. г-н Димитър Димитров – началник отдел в дирекция „Операции и подготовка”, Министерството на отбраната;
12. г-жа Даниела Димитрова – служител по сигурността на информацията, Министерство на културата;
13. г-жа Радослава Генова-Пачева – директор на дирекция „Безопасност, технически надзор и управление при кризи”, Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията;
14. г-н Николай Цачев – директор на дирекция „Ситуационен център”, Министерство на външните работи;
15. г-н Владимир Янков - директор на дирекция „Управление при кризисни ситуации”, Министерство на икономиката и енергетиката;
16. г-н Пламен Русев – началник отдел „Ситуационен център”, Министерство на финансите;
17. г-н Ценко Ценов – директор на дирекция „Гори и лесовъдски дейности”, Изпълнителна агенция по горите;
18. г-н Стефан Хаджитодоров – съветник на председателя на БАН и директор на Центъра за изследвания по национална сигурност и отбрана;
19. г-н Александър Абрашев – кмет на община Калояново;
20. г-н Благой Станчев – парламентарен секретар на Националното сдружение на общините в България;

21. г-н Владимир Писанчев - председател на Държавна агенция „Национална сигурност“;
22. г-н Красимир Кръстанов – заместник-председател на Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“;
23. г-н Христо Григоров - председател на Българския червен кръст;
24. г-н Красимир Гигов – генерален директор на Българския червен кръст;
25. г-н Цветан Симеонов - председател на Българската търговско-промишлена палата;
26. г-н Божидар Данев – изпълнителен председател на Българската стопанска камара;
27. г-н Мирослав Тончев – главен директор на Българска стопанска камара;
28. г-н Коста Чолаков – член на УС на Асоциация на българските застрахователи;

От заседанието отсъстваха двама членове на Консултативния съвет. Присъстваха също и представители на Секретариата от ГДПБЗН – МВР.

Заседанието протече при следния дневен ред:

1. Откриване на заседанието и приемане на дневния ред;
2. Предложения на Асоциацията на застрахователите в България относно мерки за споделяне на финансовата тежест за възстановяване след бедствия;
3. Приемане на план за подготовка на партньорска проверка относно способностите на Република България за управление на риска при бедствия;
4. Информация от Министерство на околната среда и водите за оценка на риска от наводнения, приоритетно определяне на районите с най-голям риск и предложения за спешни мерки. Разглеждане на предложение относно законодателни промени и създаване на единен национален контролен орган, с цел осъществяване на по-ефикасен контрол на техническото състояние на водностопанските системи и хидротехническите съоръжения;
5. Информация от Научно-експертната група към Консултативния съвет относно правилник за устройството и дейността на Научно-експертната група;
6. Информация по решения от предишни заседания;
7. Други въпроси.

Поради невъзможност за присъствие на министъра на вътрешните работи и председател на Консултативния съвет, г-н Йордан Бакалов, заседанието бе водено от заместник-министъра на вътрешните работи, г-н Филип Гунев.

Съгласно дневния ред, бе изнесена презентация от г-н Коста Чолаков, представител на Асоциация на българските застрахователи, относно предложения за мерки за намаляване на финансовата тежест за възстановяване след бедствия. Основен акцент в презентацията бе необходимостта от повишаване на обхвата на имущественото застраховане сред населението, като бяха предложени два варианта. Първият е да се запази доброволният принцип на застраховане, а държавата, в това число и общините, заедно със застрахователите да стимулира и популяризира доброволното застраховане. Начините за стимулиране на доброволното застраховане, според Асоциацията на българските застрахователи, са да има данъчни облекчения, свързани с данък сгради при наличие на застрахователно покритие, отговарящо на конкретни изисквания или данъкът от два процента върху застрахователните премии, който отива в общия бюджет, да се използва по-целесъобразно, като се формира специален фонд за превенция. Възможен вариант е също така този данък да бъде премахнат изцяло.

Другият начин е въвеждане на задължително имуществено застраховане, но за целта г-н Чолаков подчерта, че е необходим много широк дебат и обществен консенсус. Г-н Чолаков

посочи, също така, че застраховането е основна част в механизма на държавата за управление на риска, но застрахователното покритие, като инструмент за ограничаване на мащаба и ликвидиране на последиците от катастрофични природни бедствия, е ефективно само ако държавата има добре работеща система за превенция, контрол и прилагане на санкции. Освен това, той обясни, че е важно чрез публично-частно партньорство да се повиши доверието сред населението по отношение на застрахователния бизнес, както и да се установят стимули за увеличаване на застрахователното проникване.

След това бяха дадени няколко примера за държави, в които е създаден катастрофичен фонд, но за да бъде създаден подобен фонд в България е необходим широк обществен консенсус. За целта, г-н Чолаков предложи да бъде стартиран обществен дебат по темата, за да може с общи усилия да бъде създаден ефективен механизъм за обезщетяване.

В отговор на предложенията на г-н Чолаков, заместник-министър Гунев изрази мнение, че за да се вземе такова дългосрочно решение е необходима добра финансова обосновка. Предложението за обществен дебат бе одобрено от председателя на БЧК, г-н Христо Григоров, от представителя на Министерство на икономиката и енергетиката, г-н Владимир Янков, от г-н Стефан Хаджитодоров, съветник на председателя на БАН и от г-н Цветан Симеонов, председател на Българска търговско-промишлена палата. Заместник-министърът на земеделието и храните, г-н Георги Костов, също подкрепи предложението, но подчерта, че е важно държавата да даде добър пример със задължително застраховане на публичните имоти и предложи да се разшири обхвата на застрахованите обекти, като се включат и рисковите обекти, каквито са например язовирите. В отговор, заместник-министърът на околната среда и водите, г-н Владимир Дончев, изрази подкрепа, като поясни, че подобен вид застраховане засяга най-вече малките язовири, които са отдадени за ползване, но сериозен проблем при тях е липсата на информация за собствеността. Г-н Божидар Данев, председател на Българска стопанска камара, подкрепи предложението на Асоциацията за стимулиране на доброволното застраховане чрез налагане на данъчни облекчения. По отношение на ангажиментите на държавата, генералният директор на БЧК, г-н Красимир Гигов обърна внимание на важното място, което заема превенцията в този процес и контролът, който осъществява държавата.

В тази връзка, г-н Николай Николов обясни, че е необходима политическа воля, за да се реализира Стратегията за намаляване на риска от бедствия за 2014-2020 г. и пътната карта към нея и предложи на следващото заседание, което би могло да се проведе в края на ноември, да бъде отчетен напредъкът по изпълнение на Стратегията.

Във връзка с участието на държавата в мерките по превенция и възстановяване след бедствия, заместник-министърът на правосъдието г-н Марин Вачевски, поясни, че Министерство на правосъдието, чрез двете си главни дирекции - „Охрана” и „Изпълнение на наказанията”, досега се е включвало в почистването след наводнения и след пожари и увери, че министерството ще продължи да оказва такова съдействие при необходимост.

По темата за застраховането при бедствия бе взето решение да започне широко обсъждане, като до края на годината ГДПБЗН, съвместно с Асоциацията на застрахователите, организира кръгла маса за застраховане при бедствия. В тази връзка, г-н Филип Гунев предложи Асоциацията да изготви подробен анализ с различни финансови модели, с който предварително да бъдат запознати участниците в кръглата маса, така че дискусиата да бъде продуктивна.

По точка 3, директорът на ГДПБЗН-МВР и секретар на Консултативния съвет, г-н Николай Николов, запозна присъстващите с протоколно решение № 35 от заседание на

Министерския съвет на Р България от 27 август 2014 г. относно отправяне на покана до Европейската комисия за извършване на партньорска проверка относно способностите на страната за управление на риска при бедствия. Г-н Николов представи накратко процеса на партньорските проверки и предложи план за провеждане на партньорската проверка, както и проект на покана до Европейската комисия.

Консултативният съвет одобри проекта на покана и прие плана за партньорската проверка.

По точка 4, заместник-министърът на околната среда и водите предостави информация относно оценката на риска от наводнения. Г-н Дончев обясни, че основните етапи при изготвянето на планове за управление на риска от наводнения са три: предварителна оценка на риска от наводнения и определяне на районите със значителен потенциален риск от наводнения; изготвяне на карти на районите под заплаха от наводнения и картите с риск от наводнения; планове за управление на риска от наводнения. Разработването на планове за управление на риска от наводнения е финансирано по Оперативна програма „Околна среда“ 2007-2013 г. Бенефициенти или ползватели на средствата по тази програма са Басейновите дирекции към министерството. През 2013 г. е приета Методика за оценка на риска от наводнения.

Г-н Дончев отбеляза, че по отношение на първия етап, след анализ и оценка на наличната информация в страната за минали наводнения, е завършен първият етап - предварителна оценка на риска от наводнения и са определени районите със значителен потенциален риск от наводнения за всеки район на Басейново управление. За втория етап - картите на районите под заплаха от наводнения и карти с риск от наводнения, с вероятен срок за завършване края на 2014 г., г-н Дончев подчерта, че основа за изготвянето на картите е изготвяне на актуален цифров модел на релефа с достатъчна точност. За целта през 2013 г. е обявена обществена поръчка за „цифров модел на релефа, чрез въздушно лазерно сканиране на районите със значителен потенциален риск от наводнения“. Към момента Басейновите дирекции са на етап обявяване или избор на изпълнител. Басейновата дирекция във Варна за Черноморския регион вече има избран изпълнител.

За третия етап, г-н Дончев информира, че срокът за изготвяне на планове за управление на риска от наводнения е до края на 2015 г. В момента се разработва Национален каталог от мерки и национални приоритети за управление на риска от наводнения. Г-н Дончев поясни, че всеки етап от разработването на планове за управление на риска от наводнения се представя на обществеността за обсъждане, като с това завършва и първият цикъл от планирането на управлението на риска от наводнения.

По отношение на предстоящите стъпки, г-н Дончев акцентира върху изготвянето на Методика за анализ на разходите и ползите за целите на оценка на мерките в планове за управление на риска от наводнения. След 2015 г. е предвиден вторият цикъл, който е актуализация на оценката на риска от наводнения до 2018 г. Актуализация на картите, която се предвижда да бъде осъществена до 2019 г. и актуализация на планове и мерките до 2021 г.

Вторият въпрос, който бе коментиран от заместник-министър Дончев бе състоянието на Националната система за управление на водите в реално време. Г-н Дончев увери, че в резултат на надеждна прогноза с помощта на съвременни средства, системата може да администрира и подпомага всички участници в процеса за вземане на ефективни решения, с цел предотвратяване и намаляване на последиците от наводнения. Проектът за изграждане на Национална система в реално време ще се осъществи в три етапа, а финансирането и

реализирането на целия проект е предвидено да се осъществи в рамките на Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“.

Друга важна тема, която бе обсъждана в рамките на т. 4 от дневния ред, бе въпросът за единен орган за контрол на язовирите. В тази връзка, г-н Дончев информира присъстващите, че през март 2014 г. със заповед на Министерски съвет е създадена междуетатствена работна група с представители на МОСВ, която да направи преглед на действащата нормативна уредба и да предложи конкретни изменения и допълнения в нея, включително за създаването на единен контролен орган, с цел да се осъществи по-ефикасен контрол на техническото състояние на водностопанските системи и хидротехническите съоръжения.

Междуетатствената работна група е изготвила предложение за изменение и допълнение в Закона за водите и се е обединила около предложението единен национален контролен орган по изпълнение на мерките за поддържане на язовирните стени и съоръженията към тях в изправно техническо състояние да бъде Дирекция за национален строителен контрол ДНСК. Предложението не е било прието от Министерството на инвестиционното проектиране, с което е приключила и дейността на групата.

В тази връзка, заместник-министърът на инвестиционното проектиране, г-н Георги Савов, отговори, че предложението е било отхвърлено, тъй като ДНСК не е орган, който има капацитета и възможностите да контролира експлоатацията на сгради и съоръжения. От страна на Министерство на икономиката и енергетиката бе направено предложение функциите на единен орган да бъдат възложени на Държавната агенция за метеорология и технически надзор, тъй като Агенцията има представители във всички 28 области на страната и разполага с необходимата компетентност. Предложението бе подкрепено от МИП.

Като важна стъпка, от страна на МИЕ, бе посочено създаването на Национален регистър на всички язовири в страната, както и извършването на задължителна паспортизация на тези язовири. Предложението за паспортизация бе подкрепено от МЗХ, като в допълнение бяха предложени мерки за разширяване обхвата до 5 % на т. нар. „защитни гори“. Предложението беше подкрепено от заместник-министърът на околната среда и водите, г-н Владимир Дончев. По отношение на картографирането на риска от наводнения, заместник-министърът на земеделието и храните предложи да се създаде обща информационна система за територии и площи, за които вече има налични данни и е известно, че има потенциална опасност от наводнения, с цел да се ускори процесът по картографиране на риска и опасността от наводнения.

Във връзка с необходимостта от подобряване на координацията между институциите по отношение на превенцията, г-н Благой Станчев, от Национално сдружение на общините в България, запозна присъстващите с резултатите от проведена между общините анкета, които показват, че има проблеми както с координацията между институциите по време на бедствия, така и с финансирането на мерките за превенция. Предвид това, г-н Станчев подчерта, че общините настояват за единен орган по контрол на язовирите. Той акцентира и върху необходимостта от подобряване на системата за финансиране на мерките за превенция, като увери, че от Сдружението ще настояват за целево финансиране от бюджета на мерки за превенция.

Заместник-министърът на вътрешните работи, г-н Филип Гунев, обобщи направените предложения както следва: 1. Министерство на земеделието и храните предлагат Министерският съвет да приеме решение за увеличаване на държавните защитни гори до пет процента съгласно чл. 5 от Закона за горите; 2. Министерство на икономиката и енергетиката

предлага в рамките на работната група, създадена със заповед Р-66, да продължи обсъждането за създаване на единен орган за контрол на язовирите, както и другите необходими нормативни промени. На решението бе поставен срок от три седмици за изпълнение.

По т. 5 проф. Стефан Хаджитодоров представи предложенията на БАН за промени в Правилата за устройството и дейността на научно-експертната група, приети на заседание на Консултативния съвет от 10 декември 2013 г. Той обясни необходимостта от направените промени и обособяването на правилата в конкретизиран и детайлизиран правилник. Бе засегнат и проблемът с финансирането на работни програми, свързани със защита при бедствия, като проф. Хаджитодоров изрази надежда, че Консултативният съвет би могъл да кандидатства пред Междуведомствената комисия за възстановяване и подпомагане за финансиране на научни изследвания в тази област. В тази връзка той информира, че в момента се разработва програма за научни изследвания в областта на защитата и превенцията при бедствия, която ще бъде готова до края на месец октомври.

В отговор, г-н Николай Николов призова разработването на тази програма да се обвърже с Плана за 2015 г. за изпълнение на Националната програма за защита при бедствия, за да бъде предвидено финансиране в рамките на бюджета за 2015 г.

От Министерство на финансите подкрепиха изказването на г-н Николов и предложиха да се прецизират и конкретизират тези членове от Правилника за устройството и дейността на научно-експертната група, които касаят финансирането.

В тази връзка, заместник-министър Филип Гунев предложи в програмата, която научно-експертната група разработва, да бъдат посочени и други източници на финансиране, какъвто е европейската програма Хоризонт 2020.

В заключение, Консултативният съвет взе решение, че с някои предложения и корекции приема предложението относно Правилника за устройството и дейността на научно-експертната група.

По т. 6 от дневния ред, г-н Николай Николов представи информация относно състоянието на колективните средства за защита (КСЗ), като уточни, че е било направено предложение научно-експертната група да се занимае с въпросите по изясняване на собствеността и предприемане на съответни мерки за КСЗ.

В тази връзка, Консултативният съвет взе решение под ръководството на научно-експертната група да бъде сформирана мрежа от експертни екипи по установяване на състоянието на КСЗ и предлагане на мерки по привеждането им в адекватно на рисковете състояние.

В края на заседанието, г-н Николов представи накратко предложение за публично-частно партньорство за използване на специализирани въздухоплавателни средства за мониторинг и управление на риска от въздуха, след което закри заседанието.

Председател на Консултативния съвет:

Г-н Йордан Бакалов

Министър на вътрешните работи

Изготвил: Любомира Раева, представител на Секретариата на Консултативния съвет
08.10.2014 г.

Съгласувал:

Г-н Николай Николов, директор на ГДПБЗН – МВР и секретар на Консултативния съвет